

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 36.

V Ljubljani, v torek 14. februarja 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 12. februarja.

Židovska razprava.

Poslaniška zbornica je v petek pretresala odgovor trgovskega ministra na interpelacije zastran severne železnice in ostrovskega premoga. Vsa ta razprava veljala je prav za prav židom, po katerih so razni govorniki več ali manj udirali. Poslanec Deršatta je najpoprej ministra zavračal, da njegove številke niso povsem natančne, potem pa brez ovinkov rekel, da je razgovor v tej zadevi jako siten, ker z napadi na velika židovska delničarja Rothschilda in Guttmana človek brani drugega židovskega bogataša Reizesa, ki je glavni deležnik alpinske rudarske družbe. Ali tukaj gré za to, da se domače gospodarstvo ne razsiplje in da se varujejo delavske družine. Govornik je dalje razpravljal ceno premoga in dokazoval, da severna železnica svoj premog za svoje potrebe po 50 kr. tono dražje plačuje, kakor južna železnica, samo da imajo njeni delničarji pri jamah več dobička, ki jim ga ni treba z državo deliti. In ker je Rothschild glavni pesestnik severne železnice in ostrovskega jam in ob enem pa tudi glavni delničar južne železnice, steka se ves dobiček v najboljše meri prav za prav v njegov žep.

Posebno hudo je žide šibal drugi govornik, znani antisemit dr. Pattai, poslanec šestega dunajskega okraja „Mariahilf“. Očital je ministru, da se v svojem odgovoru ni oziral na vse okoliščine in da se je skrbno izognil trditvi poslancev Kluna in Milivoja, da severna železnica enake polajšave kakor ostrovskega premogu dovoljuje tudi petrolejskim čistilnicam v Reki. Tudi to bi bilo treba preiskovati; omenjene čistilnice so lastnina Rothschildova in so se v njih godile take reči, da je pri lanskem petrolejski razpravi profesor Steinwender Rothschilda in njegove sodelavce imenoval carinske goljufe. (Schönerer: Zato so pa zdaj „hoffühig“! Živahen smeh na levici.) V drugem delu svojega govora je Pattai dokazoval, da ostrovskega premogu dovoljeni znižani tarifi niso postavni, ker je v dotični pogodbi naravnost izrečeno, da se take polajšave ne smejo dovoljevati posameznim ljudem, kar se je pa v tem

slučaji zgodilo. Izgovor, da je zniževanje cen pri velikih množinah sploh v navadi, ne velja, ker bi se sicer potrjevalo načelo: kdor ima, dalo se mu bo še več, kdor pa nima, mu bo še mrvice odvzeta, ki jo ima. Tudi izgovor je piškav, da je morala severna železnica znižane tarife objaviti, ker se je to zgodilo še le 17. januarja t. l., znižani tarifi pa so veljali že v preteklem letu, in bi reč ne bila prišla na dan, ko bi se ne bil predsednik upravnega sveta uprl velikemu delničarju in reč objavil. Dalje spominja na prvo razpravo o severni železnici in na to, kar je Herbst tedaj govoril, ki je povdarjal, da utegne določitev najvišjih tarifov imeti še hude posledice. To se je zdaj zgodilo; južni železnici se je dovolil premog po jako nizki ceni, dunajčani pa ga morajo drago plačevati. Dunajčani so sicer dobre duše, ali enkrat jim bo vendar vskipelo, ako vidijo, da jim najpotrebnejšo reč tako drago prodajajo, zraven pa še sosedne dežele uničujejo. (Živahna pohvala!)

V dokaz, kako se vse steka v židovske roke, omenja štajerskih fužin, ki so prišle v last alpinske rudarske družbe, pa začele propadati. Ravno isti žid Rappaport, ki je fužine židom spravil v roke, nameraval je nekaj enakega s papirnicami, ki bi bile vse v židovskih rokah, ako bi ne bil Rappaport k sreči nanagloma umrl. Ko je Pattai opisoval razmere na Štajerskem, zaklical je Schönerer: Ravno taka je na Gorenje-Avstrijskem! To je dalo govorniku priliko se spominjati grofa Kuenburga, ki je pri zadnji državno-zborski volitvi rekel: Za Gorenje-Avstrijo židovskega vprašanja ni! Le počakajte, rekel je Pattai, boste je že tudi imeli, pa ob svojem času, ko se vam židi ne bodo več prilizovali, ko vam bodo naravnost na zatilnik stopali; za svoje vratarje vas bodo narejali, in prav se bode godilo njim, ki jim vrata odpirajo, da morejo v deželo; ko bi navaden kupec tako ravnal, kakor severna železnica, sklepal je Pattai, vsakdo bi rekel, da to ni brez madeža. Ne gré mi pa v glavo, da v velikih špekulantovskih krogih veljajo druga načela, in da tem prinaša dvorna odlikovanje, kar za malega obrtnika ni brezmadežno. Pa ljudje menda čutijo krivico in bi bili najprej radi zamolčali prave številke, zdaj bi radi zamolčali današnjo razpravo in

žid Hesky je že hodil okoli časnikarjev in bomo jutri videli, kje je kaj dosegel. (Veselost.) Pazljivi opazovalec naše države lahko vidi, kako se čedalje bolj pogreza v moč židovskih krogov. V sosedni nemški državi vse obeta veselo prihodnost, pri nas pa te močvirne rastline že visoko na kviško molé. Kje so naši zgodovinski spomini, kje naše družinske razmere, da bi se ustavljale, kje so naši stari plemeniti rodovi, ki so bili skoz rodove in rodove priče naši zgodovini? Sprideni del njih prilizovaje se pleše okoli voza, na katerem se vozi vladar zlatega teleta, jeden del pa se odteguje brez vsakatega čuta. Naj gré le še nekoliko časa tako naprej, in ne bo več daleč dotlej, ko bodo tudi pri nas kronine diamante prodajali. Strgajte cunje s svojih starih grbov, da pokrijete našo nagoto!

Živahna pohvala je govorniku donela večkrat med govorom, zlasti pa po konečnih besedah, ki jih je govoril z največjo srditostjo. Predsednik gosp. dr. Smolka pa je njega in Schönererja pokaral, ker sta omenjala dvornih zadev.

Po kratkem govoru štajerskega poslanca gosp. Heilsberga, ki je ironično rekel, da se socialno vprašanje rešuje, ker veliki obrtnik pogoltuje male, da pa ljudski zastopniki tega ne bodo trpeli in vlado silili braniti delavski stan, govoril je sekcijski načelnik Wittek in zagovarjal vladni odgovor. Tudi je povedal, da je bilo dozdej na Štajerskem odpuščenih samo 171 delavcev, izmed katerih jih je pa 79 drugod dobilo dela. V Zagorji bode s 1. marcem odpuščenih 350 delavcev; številke izkopanega in prodanega premoga pričajo, da manjša potreba južne železnice ne more biti pravi vzrok za opustitev zagorskih jam, ampak da so bile mero-dajne vse druge razmere. Poljedelsko ministerstvo je poskrbelo, da odpuščeni delavci drugod dobé delo.

Govorila sta še Maček in Steinwender, ki je trdil, da bi vsega tega ne bilo, ako bi bili severno železnico podržavili. Z onimi, ki so bili proti temu, rekel je Steinwender, glasoval je tudi poslanec Auspitz. Ko je te besede izgovoril, smejal se mu je v obraz tam blizu sedeči Auspitz, bogat žid in upravni odbornik raznih društev in bank, kar je Pernerstorferja tako razjarilo, da mu je na vse grlo zaklical: Le smejajte se tako drzno,

LISTEK.

Pust!

Prvič se vpraša: sme li „Slovenec“ kaj „o pustu“ ali „Kurentu“ izpregovoriti? Jaz v tej stvari, o tem svojem mnenju z vsem podlistkarskim ponosom trdim: dà! Ne le samo „Slovenec“, marveč še Slovenke posebej, osobito pa še Slovenke v beli Ljubljani, kjer jim pa, žalibog, letos ose-pnice*) za ples urjene in izurjene nožice nadlegujejo, ali bi vsaj nadlegovati, ovirati, pristriči mogle, ne morejo se (?) izogniti „pustu“. Vzemí „pristno“ Blaznikovo ali „ponarejeno“ Kleinmayer-jevo pratiko v roko! Tam ti stoji 14. t. m. med podobami svetnikov čuden možicelj z rožičkoma, prav za prav z glumsko (norčovsko) kapo na glavi: — pust! „Nerodna“ podoba v „národni“ pratiki! Ti bi moral imeti vsaj kakor Janus dva obraza, da bi gledal z enim v rajski

svet zlatih nãd in pričakovanj, v raj, ki obeta neslane nasladnosti življenja, sladko-čarobno otrovani duh in razgreto (pogreto?), razžarjeno srce itd.; a drugi tvoj obraz bi moral biti poln globokih gub! V enej bi se morali n. pr. brati pomisleki očeta, ko mu mati z gibčnim jezikom dokazuje, da mora „že“ 16 let stara Milica večkrat med svet, in če se postara in snubačev ne privabi. Imeti mora tudi novo obleko take in take snovi in barve, ta in oni lišp itd. Očetu kar šumi po ušesih in črno se mu dela pred očmi. Plahim glasom ustavi za trenotek jezični tok svoje soproge s trditvijo, da je krilo, za koje je komaj pred dvema mesecema izdal tako svoto, še prav lepo in dobro, ker je je hčerka stoprav enkrat na sebi imela. A tu se odpró še-le jezovi govora skrbni (??) materi, da o takih rečeh pač moški nič ne razumejo, da so trdosrčni in skopi, da jim ni nič mar blagor njihovih otrok!

Tudi je ono krilo že starošegno; treba pa je iti na sijajen ples, ne pa na kako maškarado itd.! (Običajno ihtenje!) Oj ubogi oče, revni možnjček; nesrečni — pust!

Pust! Mi Slovenci te pač primerno kratko nazivljamo: pust! Veš, pri nas je ta beseda dvoumna, kakor si i ti dvomušen, še bolj pa dvostran — režeč nož! Ta poklon ti malo ugaja, kaj ne? A glej! Tvoj sprednji obraz je sladko-smehljajoč, vabljev in gladak, kakor zreala površina: nič kakor veselje, razkošnost do konca dni ti obetaš. A pogledaj tvoj drugi obraz! Poln je brazd in v vsaki gubi čitamo drugo tugo, katero si ti provzročil! Tù: oveneli cvet, zapravljeni poštenje in premoženje; tam: uničeno nekdanje mirno, pristrčno družbinsko življenje, — bolehav život, — prihodnost polna reve, — brazde od bridkih solz, — tam pa tam ti je vdolbljena tudi guba: — prezgodnja gomila! Grozno ti — pustošiš!

Res te drugi narodi ne nazivljajo tako nedvoljivo in dvoumno, nego mi Slovenci. Celó naši dragi severni bratje Čehi ti pravijo „masopust“. Enako te imenujejo drugi narodi; n. pr. Italijani: „carneval“, Španjci pa „carnestolendas“. Vprašam te pa: ali mar pri teh narodih svoje ime z drugim ravnanjem opravičuješ? Nikakor ne! Med vročerkvnim itali-

*) Pasma os, katerih popis v prirodopisnih sestavkih našega nepozabljivega Erjavca ne najdem. Pis.

kakor hočete! Med levičarji so se slišali nekateri „oho“, Auspitz je zavrnil, da je to impertinentno, predsednik je opominjal k miru in Steinwender je še z nekaterimi udarci po židih sklenil svoj govor. S tem je bila reč dognana, ker pri takih razgovorih ne more biti nobenih predlogov in tudi nobenih sklepov ne.

Interpelaciji.

V začetku seje čula se je z levece jako čudna interpelacija. Češki deželni zbor je namreč letos pretresal in sklenil zdravstveni zakon. Nemški poslanci v deželni zbor tudi letos niso bili vstopili; sedaj se pa spodbujajo nad § 5 gori omenjenega zakona, ki govori o znanji deželnih jezikov, češ, da je premalo jasen in da utegne vsled tega nevaren biti za nemške zdravnike in nemške prebivalce. Plener in tovariši torej vprašajo ministerskega predsednika, bode li vse eno omenjeni zakon priporočil v Najvišje potrjenje? Najboljši odgovor bi bil, da ta reč ne spada pred državni zbor; gospodje naj bi bili šli v deželni zbor in naj bi bili tam varovali koristi nemških prebivalcev.

Drugo interpelacijo izročil je koroški poslanec Dumreicher, ki je trgovskega ministra vprašal, zakaj se je za železnično črto Wolfsberg-Zeltweg opustilo v začetku priznane načelo državne garancije, in kaj misli minister storiti, da bode mogoče to železnico izdelati?

V odsek za špirit in pivo,

ki je bil v zadnji seji izbran, izvoljen je izmed slovenskih poslancev profesor Šuklje. Poljski in bukovinski poslanci davku na špirit niso kaj prijazni in treba bo jako obširnih razprav, predno se bo v tej zadevi doseglo potrebno soglasje.

Gospodska zbornica

je včeraj zborovala in pretresala zavarovanje delavcev za čas bolezni. Dotični načrt poslaniške zbornice je bila gospodska zbornica lani zdatno premenila. Ko so te premembe prišle v poslaniško zbornico nazaj, pritrdila je nekaterim, gledé dveh pa je ostala pri prvotnem sklepu. Ena teh prememb zadeva kmetijske in gozdarske delavce, o katerih sklep poslaniške zbornice določuje, da je deželnim zborom pridržana pravica za nje napravljati zavarovalnice. Gospodska zbornica je bila pri prvem sklepu to določbo izbrisala, zdaj pa se bo menda sklepu poslaniške zbornice udala in mu pritrdila. Ravno tako bo storila gledé druge svoje premembe, ki zadeva ustanovitev posebnih blagajnic. Gospodska zbornica je hotela, da bi bile take blagajnice vsakateremu dovoljene, poslaniška zbornica pa je obakrat sklenila, da jih smejo napravljati le tam, kjer okrajne blagajnice vsled njih nobene škode ne trpé. Temu sklepu bo sedaj pritrdila tudi gospodska zbornica. Včeraj je dovršila samo splošno razpravo, pri kateri sta govorila grofa Kuefstein in Belcredi, posebno razpravo pa bo nadaljevala v torek 14. t. m.

Vabilo družbe sv. Mohorja.

Ko je tužni 18. dan pr. m. prezgodaj zagnila črna zemlja drago truplo monsign. Andreja Einspielerja, prešinjala je srca naša ob njegovem grobu preiskrena želja, naj bi dal dobrotljivi Bog, da bi seme pravega krščanskega rodoljuba, katero

janskim in španjskim ljudstvom le še huje gospodaril; kaj še! Noriš! Ti ne pustiš človeka, nego ga dražiš! Ti vzbujáš in gojiš potratnost in poželjivost do skrajne meje, ter vžigaš, nétiš, kuriš, pihaš vse strasti; ti napelješ, da zarudi do sedaj nedolžno lice; ti vlečeš roko do sedaj poštenega mladeniča, da poseže v blagajnico svojega gospodarja in si uniči nadepolno bodočnost! ti si poved morju solz: ti tvoje pregrehe bi mnogo listkov napolnile!

Glej, Poljak ima za-te pravo ime: namreč: „zapusty“! Da, „zapusti“, za vselej, slovanska tla: Vrzi v blato svojo glumsko kapo; konec je tvojemu vladarstvu (?); vpogni svojo pregrešno glavo — na pepelnico, — pod pepeljučo roko ter globoko vtisni si v srce in možgane spomin:

„Memento mori“!

Bedlivi s turjaških hribov.

je ranjci sejal skozi 40 let, ž njim nikakor ne zamrlo, ampak naj bi prišla za neplodovito, mrtvo zimo tudi nam ugodna spomlad, leto in jesen, ko se bode setev njegova lepo razvijala in razcvitala, dozarjala in donasala obilega sadú krščansko-krepostnega in narodnozavednega življenja.

Če je blagi naš voditelj sploh zapustil kako napravo, po kateri bi smeli upati, da se te želje z božjo pomočjo izpolnijo, tako je to gotovo družba sv. Mohorja, ki je v svojem 36letnem obstanku rajnemu ustanovniku svojemu bila v največjo tolažbo in najslajše veselje. Na drugem polju ob velikem trudu in delu in kljub najboljšim namenom še ni povsodi dočkal pravega sadú in je moral marsikaj le prihodnosti prepustiti, a družba sv. Mohorja je pred njegovimi očmi iz malega začetka vzrastla v mogočno drevo, v katerega košatih vejah se od leta do leta veselo in zadovoljno zbirajo Slovenci in Slovenke iz vseh stanov in pokrajin naše lepe domovine. O, to mu je bilo pristočno veselje vlani obzorj, ko je dan na dan prihajalo pismo za pismom od preč. gg. poverjenikov in je še sam naznanil toliko število družabnikov Mohorjevih, kakor še nikdar popred — več ko 35 tisoč.

In letos? — Spet je prišel mesec, ko se nabira družabnikov večinoma sklene: do 5. dne prihodnjega meseca se imajo vpisovalne pole z novimi in starimi udi (trudom in sadom čč. gg. poverjenikov in rodoljubnih duhovnikov) v Celovec doposlati; — kaj bode letos?

Morebiti, da si domišljavajo neprijatelji našega rodú in pravega poučenja njegovega, da bode sedaj usihalo in slabélo drevo, ko ni več istih rok, ki so je vsadile in do zadnjega hipa tako skrbno njegovale? Jako se motijo — saj smo pokopali samo truplo Andrejevo, duh njegov pa živi v nas vseh in, če Bog dá, bode živel na veke. Odbor hoče po pokojnikovem vzgledu truditi se še zanaprej, da družba napreduje in slovensko ljudstvo zmirom bolj zadovoljuje. S popolnim zaupanjem se pa tudi obračamo do množ, brez katerih odbor nič ne opravi, do gg. pisateljev, s prelepo prošnjo, da družbi naklonijo najboljše in najtečnejše dušne hrane, kar je premorejo, in do gg. poverjenikov in sploh vseh rodoljubov, naj še zanaprej z isto gorečnostjo in navdušenostjo delajo na to, da se število družabnikov ne samo ohrani, temveč še kolikor mogoče poviša.

Učimo se pa od božje previdnosti, kodi in kje pred vsem drugim si prizadevati. Ob meji, na skoro že izgubljenih tleh slovanstva, nam je obudila previdnost božja Andreja Einspielerja. On je v dejanji izpeljal to, kar so nepozabljivi škof Slomšek že davno nameravali in za potrebno spoznali za slovenski narod sploh, posebno pa za Slovence ob meji, koder preti veri in narodnosti največja nevarnost. Zato je ranjci ustanovnik družbe Mohorjeve svoje pazno oko najbolj skrbno upiral na slovenske pokrajine ob meji. Zadnje njegovo delo, ktero je priobčil preteklega leta, že na smrt bolán, v zadnjih dveh številkah svojega lista „Mira“ je pregled udov družbe sv. Mohorja po dekanijah in farah slovenske Koroške; sestavil ga je s tem posebnim namenom, da bi tam, kjer družba dobro stoji, nikakor ne nazadovali, ob mejah pa, kjer še slabo stoji, spodbujeni po lepih vzgledih drugih rojakov napredovali.

Na noge torej, slovenski rojaki-mejášji po koroške, štajerske, ogerske in benečanske zemlji! Pobratimo in zjedimo se v družbi sv. Mohorja, ki nam bodi mil dar dobrote božje, nada lepše bodočnosti, v Bogu počivajočega buditelja in voditelja našega, msgr. Andreja Einspielerja sveta zapuščina. Čuvajmo in širimo jo, da bode zmirom bolj dosegala svoj namen, bistriti um in blažiti voljo vsemu slovenskemu ljudstvu in mu tako pot kazati do prave sreče, časne in večne.

V dosego svojega namena bode družba tudi letos izdala šestero knjig:

1. „Življenje preblažene Device in Matere Marije in sv. Jožefa“. V nastopnem VII. snopiču opisuje ranji Janez Volčič razna Marijina božja pota po svetih deželi, Evropi in Ameriki ter nas nazadnje privede iz lavantinske škofije na svete Višarje, kjer za letos ostanemo. Mnogotere, prav lepo izdelane podobe znamenitejših božjih potov krasijo spis.

2. Tomaža Kempčana: „Hodi za Kristusom!“ „To je najlepša knjiga“, pravi neki učen mož, „kar jih je prišlo iz rok človeških“, pr

Bukvice izidejo ob enem kot molitvenik in se morejo tudi naročiti po družbi izvirno vezane v kozje usnje, po 60 kr. s zlato in po 50 kr. z rudečo ali marmorirano obrezo. Priporočamo vezane, ker posamezen vez bi stal skoro še enkrat toliko.

3. „Občna zgodovina“, 12. snopič. Zadržanja se nov del cele knjige, v katerem gosp. prof. J. Staré prezanljivo pripoveduje grozno francosko revolucijo, iz katere se izleže glasoviti Napoleon I. Vsak Slovenec bode knjigo rad prebiral.

4. „Slovenski Pravniki“. V letošnjem 5. snopiču končuje g. dr. Iv. Tavčar od vseh željno pričakovano knjigo. Udje po Laškem in v Ameriki pa lahko dobijo namesto nje kako drugo knjigo.

5. in 6. knjiga sta stara, priljubljena znanca „Slov. Večernice“ in „Koledar“ za l. 1889., z raznovrstnim kratkočasnim in poučnim berilom, z lepimi podobami v „Koledarji“.

V zadnji odborovi seji dné 25. pr. meseca spominjal se je prečast. gosp. predsednik velikih zaslug ranjcega Andreja Einspielerja za družbo sv. Mohorja in spodbujal k delovanju v njegovem smislu. Volil je odbor za podpredsednika čast. g. Lamberta Einspielerja, za blagajnika pa gosp. Simona Janežiča. Prosimo, da gg. poverjeniki vpisovalne pole in doneske njemu pošiljajo.

V Celovci, dné 10. februarja 1888.

Odbor.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. februarja.

Notranje dežele.

Gledé verske šole objavljajo „Tiroler Stimmen“ nastopno: „Častiti bralci našega lista se nujno prosijo, da se natanko ravnaajo gledé prošnje za versko šolo po nastopnih nasvetih: 1. Vsa konservativna občinska zastopstva naj se povabijo, da se potom občinskega sklepa naravnost pridružijo tej prošnji; v ta namen razposlale so se občinam posebne pôle iz Inomosta. 2. V vsaki občini nastavi se naj eden, po potrebi tudi več mož, ki bodo nabirali kolikor mogoče veliko podpisov katoliško mislečih, za versko šolo vnetih polnoletnih mož; niti eden katoličan naj se ne prezre. Za to skupno prošnjo rabijo naj se pôle, koje se razpošiljajo z Dunaja; naročajo naj se od tam tudi z nova te pôle, ako bi jih zmanjkalo (J. Heindl, Kunst- und Paramentenhandlung, Wien, I., Stefansplatz 7). 3. Za ženske se razpošiljajo posebne pôle, to pa le po večjih krajih. 4. Nasproti na dunajskih pôlah tiskanemu navodilu naj se ne pošiljajo pôle na Dunaj. Prašamo, ali ne bi bilo to koristno tudi za Kranjsko? Z vsemi močmi je treba sedaj potegniti se za našo najsvetejšo pravico! Nikdo naj ne drži križem rok, nikdo naj ne ostane mlačen nasproti tej najvažnejši zadevi. Pokažimo, katoliški Slovenci, da nismo suženjsko-odvisni od nesramnega židovskega lažičasopisja, svet naj izvé, da se zavedamo in da moremo samostojno razsojevati, kaj nam škoduje in kaj je naša največja korist!

Državno-zborski odsek, ki se bo posvetoval o davku na špirit, imenoval si je načelnikom poslanca viteza pl. Javorskega in podnačelnikom poslanca pl. Plenerja.

V imenu avstrijskih postancev-profesorjev, koje je zadela znana naredba naučnega ministra, vložil je dr. Prossinagg pritožbo pri državnem sodišči.

Vnanje države.

Odkar je propadla Garašaninova vlada, ne more najti Srbija miru. Ristić je hotel popraviti napake prejšnjega ministerstva, a tudi on je moral iti; danes pa je izročeno vladno krmilo najrazličnejšim elementom. Zaradi tega zrejo evropske sile tudi vedno nezaupno v Belgrad. Posebno od zadnjega liberalnega shoda sém rabijo se vsa sredstva, da bi le Ristiću izpodkopali tla ter ga spravili ob njegovo poljudnost. Posebno neki budimpeštanski listi, ki so o srbskih razmerah navadno jako slabo poučeni ali ki nočejo biti poučeni, trosijo med svet vest, da piše „Nova Ustavnost“ vsled Ristićevega naloga proti sedanji vladajoči dinastiji. Dotični članek pravi, da je v Srbiji neviden sovražni faktor, ki cepi vse stranke na kvar domovini; poskusil je tudi Ristićevo razrušiti, toda tukaj se je razbila njegova moč — opravil ni ničesa. Da je v teh besedah protidinstičen smoter, trditi more le zlobnost.

Nekemu hrvatskemu listu poroča se iz Bukarešta, da se vrše važne obravnave med bolgarsko vladno stranko in srbskim kraljem Milanom. Sporazumeti se hoče neki Bolgarija in Srbija za slučaj, ko bi moral princ Ferdinand zapustiti Bolgarijo vsled pritiska evropskih velesil. Tedaj bi proglasili Bolgari kralja Milana svojim vladarjem ter bi s Srbijo vred nastali anadi in železnice Avstriji, ko bi se ta

zavezala, da bo obvarovala te balkanski državi ruskega napada.

Nemški general pl. Werder, bivši veleposlanik na **ruskem** dvoru, bil je dné 10. t. m. v avdijenci pri cesarju Viljemu. Že prej se je govorilo, da bo Werder šel v Petrograd s posebnim nalogom svojega cesarja. Pomirljivo znamenje je tudi, da je petrogradski „Vladni Vestnik“ po besedah objavil Bismarckov govor. Ruska vlada si obeta, da bo pojasnil in pomiril javno mnenje govor nemškega kancelarja.

Vojaška komisija **francoske** zbornice je dovolila tečaj za enoletne prostovoljce ter določila ob enem, da morajo slušatelji seminarjev poprej doslužiti to leto, potem pa, ko so postali duhovniki, uvrstijo se med vojaške duhovnike. — O postavi gledé nastanjenja Seine-prefekta v pariški mestni palači še vedno ni duha ne sluha. Zato se je pa dotična komisija obrnila do ministra notranjih zadev, Sarriena, da izloči policijske prefekture in urade za javno pomoč iz področja občinskih uradov; minister bajé namerava predlagati zbornici, da se spremené policijske prefekture v državne oblasti. — Koncem debate o mornaričnem proračunu grajal je desničar Delafosse vlado, zakaj ima toliko vojakov po nepotrebnem v Tonkinu za časa, ko je v prvi vrsti gledati na to, da so zadostno zavarovane meje evropske domovine. Francija naj se zadovolji s pokroviteljstvom v pravem pomenu besede ter naj ustanovi vojno iz tamošnjih domačinov, na ta način bo najprej pomirila tonkinske prebivalce. — Poročevalec mornaričnega proračuna Ménard-Dorian, upravitelj mornarskih tovarn Holzer & comp. v Unieux-u, moral je slišati očitane, da je izdal Angliji iznajdbo novega streliva. Zagovarjal se je, da ni izdal Angliji tega streliva, marveč le prodal kot trgovec. Naj se že rabi za njegovo dejanje ta ali oni izraz, zanimivo je vendar, da more tak človek biti poročevalec mornaričnega proračuna, ki se bogati z iznajdbo, od koje bi imelo francosko vojaštvo lahko velike velike koristi. Današnji vladni možje v Franciji morejo vsekakor biti ponosni na svoje rahločutno rodoljubje! — Grévy bo ostal v Parizu med kazensko obravnavo zoper Wilsona; prav pogostoma sedaj občeje s zetovim zagovornikom, odvetnikom Lantéjem.

V **angleški** spodnji zbornici vršila se je adresna debata. Generalni tajnik za Irsko, Balfour, zagovarjal je irsko politiko rekoč, da provzročuje izjemna postava boljše odnose in da se vsled nje manjšajo hudodelstva, posebno pa v Kerry-ji in Clare-u, kjer je narodna liga popolnoma uničena. — Parnelovec Gilholyja zgrabilo je redarstvo dné 9. t. m., ko je zapustil parlamentno palačo, zaradi nekega vstajnega govora dné 16. oktobra 1887 o Irski.

Španska zbornica sprejela je adresni načrt z 261 proti 61 glasovom. Republikanci niso glasovali; zoper načrt oddali so svoje glasove samo reformisti in konservativci.

„Agenzia Stefani“ dobila je poročila iz Massave: **Abesinski** neguš je še vedno v Aduvi ter bo bajé odpotoval proti jugu. Govori se, da je ras Allula pripeljal nekaj novih vojakov iz Asmare; rasa Mihaela sin je bajé v Godofelassiji; koliko vojakov broji njegova armada ni znano. Najnovejše poročilo preklicuje trditev, da bo kralj Menelik soaški napadel neguša Janeza; akoravno pa ni Abesincem javno sovražen, toliko je neki gotovo, da ni prijazen kralju Janezu in da ga ne bo nikedar podpiral v boji zoper Italijane. Slednji se tudi nimajo bati Goggiamovih vojakov in enega dela vojne neguševega sina, ker imajo dosti opraviti z vstajnimi derviši.

Izvirni dopisi.

Iz Primorja, 12. februarja. (Glas o novem „Katoliškem tiskovnem društvu“.) Lani ustanovili so nam rodoljubi „Katoliško tiskovno društvo“. Marsikdo mislil je takrat: „Zopet novo društvo! Čemu toliko družeb? Ne bi li bilo bolje, da se Slovenci za obstoječa društva več zanimajo?“ Toda, ako stvar nekoliko bolj natanko presodimo, prepričali se bomo, da je nam tako društvo bilo od velike potrebe.

Res je sicer in ne dá se tajiti, da imamo Slovenci v primeri z drugimi narodi mnogo, ako ne preveč družtev. Osobito nekaj let sém je kaj rodovitnih v tem pogledu. Prejšnje desetletje opazili smo, da se pogosto pokazujeje novi časniki, a v našem desetletji se mnozé razna društva. No, to je samo na sebi dobro znamenje, kajti združenimi močmi se zmerom dosti doseže.

Društvo se mora zmerom soditi po namenu, smotru, koji si zapiše na svojo zastavo in pravi namen je znak, po kojem se loči društvo od društva. Narodnost je glavna, vodilna ideja vseh družtev, koja so se ustanovila med nami zadnja leta. Zoper to idejo nimamo čisto nič; v tej smo gotovo vsi narodnjaki jedne misli. Opomniti pa nam je, da pri tem ne smemo pozabiti druge nam prav tako in še veliko bolj potrebne svetlinje očetov naših, t. j. svete

vere. Le ono društvo je v pravem pomenu slovensko, koje ima na praporu svojim: „vse za vero, dom in cesarja“. Le oni rodoljubi so pravi, slovenski rodoljubi, koji vzbujajo in gojé narodnega duha na solidni podlagi versko-patrijotski.

Na to jedino podlago pa je današnji svet skoraj do čista pozabil. Narodnostno vprašanje je danes na dnevnem redu pri vseh izobraženih narodih. Ideja narodnostna izpodrinila je skoraj vse druge do sedaj mogočne in zeló razširjene ideje. In čujte! Lotila se je priljubljena ideja celó najstarejše, največe ideje, skuša izpodriniti idejo sv. vere. Toda gorje svetu, gorje tudi narodu, v kojem bi izgnila ali v kojem bi morala hlapčevati kateri-koli drugi ideji. Zgodovina uči nas, da se je narodnosti na ljubo že marsikaj žrtvovalo, da, videli smo celó svojimi očmi, da se je morala pravica več kot jedenkrat ukloniti razširjajoči se ideji narodnosti.

In vsak, kdor kolikor toliko paznim očesom zasleduje dogodke današnjega svetá, rad bode z nami priznal, da nahajamo dandanes med izobraženci mnogo taci, koji so se odrekli veri očetov svojih in začeli obožavati idejo narodnosti. In kakor sveto pismo imenuje bogove narodov „hudobe“, tako moremo tudi po vsej pravici obsoditi one možé, koji ne samo sami obožavajo narodnost, nego se tudi trudijo z besedo in pismom, da bi tudi množini ljudstva vsilili pretirane misli svoje.

Zato se pa ne bomo čudili, da se je tudi nekotih razumnikov naših lotila modérna bolezen „obožavanja narodnosti“. Kakor pa je vsaka strast slepa, slepa je tudi ta. In nesrečna strast zapeljala je dopisnika „najstarejšega dnevnika“ našega tako daleč, da je počel med nami pisariti za nesrečno in moralno propadlo cerkev pravoslavno.

Ako v poštev vzamemo te in druge več ali manj žalostne prikazni „obožavanja narodnosti“, gotovo bomo radi spoznali, da je bilo tudi med nami potrebno „tiskovno društvo“ na podlagi jedino in večno pravih načel katoliških. In glej, narod slovenski: Tako društvo imaš v sredini Svoji, v beli Ljubljani. Toda društvo samo ne bi še zadostovalo, nego treba je skrbeti tudi za to, da misli in načela njegova pridejo med svet.

Dakle: ako nam je na tem ležeče, da se narodu našem ohranite vera in narodnost, pristopajmo marljivo h „Katoliškemu tiskovnemu društvu“.

Vsacemu izmed nas bodi od sedaj naprej sveta dolžnost, da bode po moči svoji deloval „tiskovnemu društvu“ na korist. Maloštevilen je rod naš, a sovražnikov ima mnogo. Glejmo na to, da bomo vodili mili naš rod do jedino prave omike, omike na versko-nravni podlagi. Zjedinimo se vsi brez razlike stanú in starosti pod prapor „tiskovnega društva“, delajmo vsak po svoji zmožnosti po pravilih njegovih, in prepričani moremo biti, da delamo na blagor mile nam domovine.

Društvo pa, koje je še le pred kratkim stopilo v krog svojih bratov, naj bi med nami veselo širilo se in naj bi doneslo obilo dobrega sadú.

Makole, 13. februarja. Po vseh župnijah naše lavantinske škofije podpisujejo se marljivo prošnje do državnega zbora zastran verske šole. Pri nas čital se je zadetni članek v št. 3. celovškega „Mira“ zbranim možem, in to je zadostovalo, da so prošnjo takoj podpisala vsa predstojništva tukajšnjih občin: Jelovec, Makole, Sv. Ana, Dešno, Stopno, Pečké, Štatenberg, vsi občinski odborniki, vsi izvoljeni svetovalci krajnega šolskega svetovalstva, vsi cerkveni ključarji itd. in še ogromno število drugih župljanov!

Veselo je gledati veliko navdušenost našega vernega slovenskega ljudstva! Prepričani smo, da se bode po vseh župnijah naše škofije nabralo lepo število podpisov, in tako bode glasno zahtevanje kakih 20 do 30 tisoč slovenskih mož že nekaj izdalo nasproti nesramnemu kriku židovsko-framasonskih časopisov!

Pri Vas na Kranjskem gotovo tudi ne bode zaostali. Ne udajmo se! Živela krščanska ideja! Proč z antikristom iz naših šol!

Z Janč, 10. februarja. Ker je običajno dandanes objavljati izvanredne slavnosti petindvajset-ali petdesetletnice, katere praznujejo razna društva, stanov in posamezne osebe, ter občinstvo blagovoljno čita njih popise v časnikih, usoja si pisatelj teh vrstic poročati o nenavadni in redki slavnosti demantne poroke, katera se je vršila dné 8. februarja na Jančem.

Jubilanta Martin in Uršula Klemenčič, po domače Jesihova, posestnika na Vnanjarij, bila

sta poročena 11. februarja 1828. Bil je ženin takrat 19 let star in njegova nevesta v 20. letu starosti. Od tistihmal minolo jima je 50 let in dospel čas zlate poroke. Vsem tu bivajočim je še živo v spominu, kako slovesno in spodbudno sta praznovala leta 1878 svojo zlato poroko v tukajšnji cerkvi. Dasi čvrsta in zdrava tedaj, sta javaljne mislila, da jima bode usmiljeni Bog dočakati dal srečo in veselje demantne poroke. A tudi to srečo sta doživela in zato sta sklenila javno v cerkvi praznovati svoj praznik zahvale. Ker je bila slovesnost nedeljo prej oznanjena raz lece, napolnila se je bila cerkev že pred določeno uro službe božje s pobožnimi verniki od blizu in daleč. Jubilanta in njiju domači pa so se v župnijskem domu sešli, ter željno pričakovali desete ure.

Ob omenjeni uri prične se ob pritkavanju zvonov v cerkev pomikati v spredu lepá vrsta vnukov, vnukinj, otrok in družih jubilaritovih sorodnikov in naposled ona dva, spremljana od domačega g. župnika. Po slavnosti primernem cerkvenem govoru, pri katerem se je marsikoga poslušalca oko solzilo vsled duhovnega veselja in ginečnosti in po opravljenih molitvah in pesmi „Te Deum“, darovala se je sv. maša, pri kateri se je na koru popevala nova, nalašč za ta slovesni dan postavljena pesem o demantni poroki. Ko je bilo sveto opravilo v cerkvi končano, razšli so se verniki, mnogi govoreč si: „Kaj takega še ni naša fara doživela in kmalu ne bode“. Tudi družina jubilaritov hitela je domov, kjer je pri skromnem obedu in pripovedovanji minolih veselih in trpkih dogodkov iz šestdesetletnega zakonskega življenja jubilaritov hitro potekel veseli čas, ter bilo treba misliti na ločitev. Da ni manjkalo v tej veseli družbi jedratih in navdušenih zdravic in napitnic na jubilanta, na sv. Očeta papeža Leona XIII. in našega presvetlega cesarja Franc Josipa I., katere so bile z odobravanjem sprejete, je umevno. Ob takih prilikah bi se naši nasprotniki lahko poučili, kako verno je naše slovensko ljudstvo, ter goreče v ljubezni do vidnega poglavarja sv. cerkve, pa tudi navdušeno udano svetlemu cesarju in njegovi slavni vladarski hiši.

Nam drugim pa bo nepozabljena ostala slavnost demantne poroke istega dné in v svesti smo si, da bodo sedanji otroci svojim otrokom z veseljem pripovedovali, kaj lepega se je vršilo dné 8. februarja 1888 na Jančem.

Iz Trsta, 9. februarja. (Konec.) Gosp. Mojzes Luzzatto govori potem bolj natanko o novem predlogu in ga primerja z obstoječim zakonom. Posebno ga 8. točka v oči bode, koja naznanja, kdo naj bodo učitelji. Ta točka je po njegovem mnenji v nasprotji po državnih temeljnih postavah z vsemi pravi vsacega državljana in da je ta točka še večje zlo, kakor določbe šolskega zakona pred sto leti, kajti določuje, da so izključeni vsi nekatoliški otroci iz javnih šol. Ako bi se postava vpeljala, bi morale občine za nekatoliške otroke nekake „lazarete ali bolnišnice za gobove“ napraviti; s predlogom bi bila državna in verska intolerenca vpeljana, seme razpora vrženo med meščane istega mesta, da, v mnogih slučajih celó med ude jedne družine. Da morejo katoličani in nekatoličani mirno skupaj živeti, pakazale so dobre tukajšnje nune, katere so izgojile v svoji pripravnici dobre katoliške in nekatoliške učiteljice, ko je bila še takrat konfesionalna šola. Ker pa točka 8. veljá jednako za učiteljišče kakor za ljudske šole, torej je tudi vprašanje, kako bode z učiteljišči v prihodnje in kaj naj bi bilo tudi z brezverskimi učenci. Ko je končal, mu je vsa levica čestitala. — Resolucija šolskega odseka je bila sprejeta z 31 glasovi od 32; okoličanski poslanec gosp. Nadlišek je glasoval proti. — Ko je imela galerija že dosti „hetz“-a, začela je še enkrat upiti „evviva Crisanaz“, ker je tudi z židi in drugimi glasoval.

Kako lepo se znajo obnašati in govoriti ti kričači in nekrščeni židje, pokazal je enkrat zopet Mojzes Luzzatto. Seveda, ko bi se Liechtensteinov predlog sprejel, potem odklenka gotovo tudi židovskemu ateisti Mojzesu Luzzattu na časti predsednika šolskega odseka in to mu je gotovo bolj mar, ko vsa učiteljišča in vse ljudske šole; ako bi se za te poslednje Mojzes Luzzatto kaj zmenil, bi skrbel, da bi, če ne osemletna šolska postava, kakor jo je liberalna stranka napravila, veljala vsaj šestletna šolska dolžnost; tukaj v Trstu in v okolici pa nima veljave niti jedna, niti druga, ampak otroci hodijo v šolo če se jim ljubi, če ne, potepajo se okoli; kdo se kaj zmeni za-nje. Stariši ne, šolske oblastnije ne, torej ni čuda, da je toliko mladih

uzmaničev, toliko mladih postopačev po Trstu in okoli Trsta.

Dnevne novice.

(Peticijski odbor) za versko šolo je nam poslal več iztisov slovensko-nemških peticij z rubrikami za podpise. Ako kdo želi imeti peticijo, naj nam naznani.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradci) je v svoji seji dne 11. t. m. vladiko J. J. Strossmayerja povodom njegove zlate maše izvolilo častnim članom.

(Umrl je) dne 12. t. m. e. kr. notar na Krškem g. Julij vitez Gspan.

(„Slovenskega Pravnika“) prva številka je pošla. Ker pa se oglašajo novi naročniki, prosi vredništvo „Slov. Pravnika“ vse one gospode, ki so dobili na ogled prvo številko, a se niso naročili, da jo blagovolijo vrniti na stroške vredništva.

(Osepnice.) Dne 12. t. m. so zboleli: 3 ženske in 2 otroka. Ozdraveli: 1 moški, 1 ženska in 2 otroka. Umrl nobeden. Bolnih 188 oseb.

(Za osepnicami) zbolel in umrl je ljubljanski dijak pri Novi Štiti blizu Ptuja. Sedaj je dobil tudi ondašnji župan osepnice.

(Posojilnica v Celji) ima svoj redni občni zbor dne 20. t. m., t. je v ponedeljek ob 1. uri popoldne v dvorani celjske čitalnice, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o računu in bilanci za 1887. l. 2. Razdelitev čistega letnega dobička. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Razni predlogi.

(Krasen meteor) opazili so na Koroškem t. m. zjutraj ob 2. uri. Videli so ga v lavantinski dolini, ob vrbskem jezeru in v Celovci. Bil je neprimerno velik in svetel, da je temno noč razsvetlil, kakor bi bil dan. Od vrbskega jezera se piše „T. P.“: „Danes zjutraj po 2. uri bil sem na ledu vrbskega jezera blizu Vrbe, kakih 100 korakov od kraja. Hipoma je bilo vse svetlo, da sem razločno videl hiše v Porečju, kamor je od tod miljo hodá. Celó Karavanke sem jako dobro videl ob desnici. Ko sem se proti nebu ozrl po vzroku te izrednosti, zapazil sem ravno nad seboj silno veliko in žarno svetlobo, iz katere se je izločilo svetlo blesteče se telo, ki je bilo ob kraji vijolične barve in je letelo proti iztoku, kjer se je navidezno razletelo.“ Prav ta čas čutili so v nekaterih krajih po Korotanu potres.

(Iz e. kr. poštne hranilnice). Te dni razposlana okrožnica objavlja odlok z dne 31. januarja, vsled katerega so vse pošte dobile pravico, da smejo „kratkim potom“ izplačevati do 20 gold., in sicer začevši dne 15. februarja. Dozdaj je med 316. poštami na Štajerskem smelo izplačevati samo 164, med 241 na Koroškem le 59, med 136 na Kranjskem 53, med 139 na Primorskem 41. Naj opomnimo: odkar je tiskan zadnji imenik, ki leži pred nami, je število pošt nekoliko narastlo. — Uradnikom se je razposlalo najnovejše izdanje knjige o poštno-hranilničnem službovanju; zasebniki jo lahko dobijo za 50 kr. — V bodoče je dovoljeno, po kratkem potu izplačevati tudi na duplikatne knjižice. Za vinkuliranje vrednostnih listin urad vložnikom računi po 40 kr.; v prošnji se mora povedati, kje se naj izplačujejo obresti. — Meseca januarja se je vložilo 463.475krat skupaj za 53.779.960 gold., od tega na Štajerskem 22.201krat za 2.097.381 gold., Korošk. 5.960krat za 545.541 gl., Kranjskem 5.845krat za 482.385 gl., Primorskem 7.941krat za 819.569 gl.; vrnili so pa 134.122krat skupaj 54.154.971 gold., od tega na Štajerskem 3.894krat za 1.189.132 gl., Koroškem 971krat za 160.639 gold., Kranjskem 806krat za 152.094 gold., Primorskem 2.562krat za 1.054.853 gl. Od 12. januarja 1883 do 31. januarja letos se je 14.928.487krat vložilo v skupnem znesku za 1.516.783.354 gold. 87 kr., a izvzelo 4.508.162krat skupaj za 1.477.389.451 gold. 22 kr.; v blagajnici je torej preostalo čistih 39.393.903 gl. 65 kr. — Rentnih knjižic je v prometu 9.196, vredne so 6.941.850 gl. — Med izplačili je 7.321.000 gl., za kar je urad vložnikom na prošnjo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. — Vložnih knjižic je med ljudstvom 607.027, knjig-čakovnic pa 13.135. — Novo pošto dobil je kraj Vovbre pri Velikovu. V neuradnem delu okrožnice nahajajo se kratki iz-

kazi o poštni hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Švedskem.

(Svojo mater obstrelil) je 14letni Ivan Cvetko iz ljutomerske okolice. Šla sta 8. t. m. obiskat prijatelja Nemca, kjer je mati sedla h gorki peči, sin pa k steni. Na steni je visela nabita „pištola“. Ivan Cvetko jo je snel in si ž njo igral. Po nesreči se mu je sprožila in strel je padel materi v glavo. Mati je smrtno ranjena.

(Tat v cerkvi.) Ponoči 7. t. m. vlomil je tat v frančiškansko cerkev v Mariboru, kjer je vse preobrnil iskaje denarja in drugih dragocenosti. Ker so bile pušice prazne, ni družega odnesel, kakor nekaj krajcarjev in tri suknje, ki so bile lastnina strežajev. Razbil je dvoje oken in pri enih vratih je odtrgal ključavnico.

(Dva otroka sta se zadušila.) Vinčarja Anton in Julijana Ribič iz šempeterske okolice pri Mariboru šla sta 5. t. m. popoldne v cerkev in pustila osemletno dekletce in petletnega dečka, kakor pravita, speča v postelji, hišo pa odprto. Ko sta se proti 4. uri vrnila, našla sta sobo polno dima, posteljo, kjer sta otroka ležala, pa gorečo. Uboga otročiča sta bila že mrtva. Kdo je zažgal, še ni znano.

(Stekel pes.) V Trstu je stekel nekemu kapitanu „Lloyda“ pes novifundlanec ter je popadel nekega otroka in konjača. Pri poslednjem pokazala so se znamenja besnosti, in mesto ga je poslalo na svoje stroške v Milan, da ga ozdravijo. Pravijo, da je novifundlanec tudi štiri pse oklal. Razburjenost po mestu je velika in magistrat je vse potrebno ukrenil, da se ne zgodi še več nesreč.

(Porotne obravnave) v Celji pričele so se 13. t. m. in sicer: 13. februarja: Jernej Petelinšek, uboj; Filip Brecl, uboj; 14. febr.: Franc Roščar, rop; Matej Ramzak, hudo telesno poškodovanje; 15. febr.: Leopold Kavčič, tatvina; Štefan Beranič, uboj; 15. febr.: Valentin Mermel, požiganje; 17. febr.: Jurij Princ in Ivan Drenik, ponarejanje denarja; Janez Cander, hudo telesno poškodovanje; 18. febr.: Anton Mastnak, požiganje, Ivan Simonič, umor; 20. febr.: Jože Ravnjak, Matej Peperko, Anton Wengost, Marija Klinc, Jakob in Terezija Sitar, zaradi potuhe pri tatvini; 21. febr.: Janez Valentin, rop in umor; 22. febr.: Josip Mesarič, uboj; 23. febr.: Franc Mavčič, vraten umor.

Razne reči.

— Plovstven promet v pristanišči tržaškem leta 1887. Leta 1887. prispelo je v tržaško pristanišče vseh jadrnic in parnikov, in sicer: obtovorjenih 6181, praznih 1852, torej vseh vkup 8033. Med temi je bilo 29 črnogorskih in 11 ruskih. Leta 1887. pa je odšlo iz tržaškega pristanišča vseh jadrnic in parnikov, in sicer: obtovorjenih 6843, praznih 1285, torej vseh vkup 8128. Med temi pa je bilo 26 črnogorskih in 10 ruskih. Zanimivo je, da so samo dve ruski jadrnici in samo jeden ruski parnik bili obtovorjeni; sedem ruskih parnikov pa je zapustilo tržaško pristanišče — prazno.

Telegrami.

San Remo, 14. februarja. Zdravniki so vedno zadovoljni s zdravjem cesarjevičevim. Slednji zavziva pol tecoča jedila ter je celi dan izvan postelje.

Pariz, 14. februarja. Cassagnac pozivlja v nekem pismu princa Napoleona, naj zapove svojemu sinu Louisu, da mora zapustiti italijansko armado, ki se javno organizuje zoper Francijo.

Berolin, 13. februarja. Grof Šuvalov povrnil se je včeraj semkaj iz Petrograda in se je takoj popoldne dlje časa posvetoval z Bismarckom.

Budimpešta, 13. februarja. Cesarjevič Rudolf je povabil danes sotrudnike njegovega dela k obedu, pri kojem je prestolonaslednik prvi napil cesarju. Kardinal Haynald je napil cesarjeviču.

Umrli so:

9. februarja. Jožef Šajrekar, pivarjev sin, 8 dni, Rožne ulice št. 15, slabost. — Uršula Zupan, delavka, 66 let, Kravja dolina št. 11, Marasmus.

10. februarja. Ana Brinc, ševljarska vdova, 51 let, Kladezne ulice 24, gnjiloba kosti. — Marija Zenko, tesarjeva hči, 21. mes., Opekarska cesta št. 25, božjast.

11. februarja. Rozalija Cerne, delavčeva hči, 12 let, Opekarska cesta št. 8, jetika. — Marija Ošuz, delavka, 27 let, sv. Petra cesta št. 49, razkrojitev krvi. — Marija Babič, delavka, 15 let, sv. Petra cesta št. 64, Variola.

12. februarja. Hugo Mac Nevin o' Kely, umirovljeni koncipist, 89 let, Gospodske ulice št. 3, krvavenje možgan. — Neža Berndt, tkalčeva vdova, 60 let, sv. Petra cesta št. 62, oslavljenje. — Neža Moškerc, vratarjeva žena, 63 let, Dunajska cesta št. 35, spridenje želodeca.

13. februarja. Marija Vidic, kuharica, 55 let, Poljanska cesta št. 5, spridenje jeter. — Marija Žitnik, posestnica, 50 let, Hrdekega vas št. 29, otrpnenje arca pri osepnicah.

V bolnišnici:

9. februarja. Franc Janežič, delavec, 25 let, jetika.

10. februarja. Terezija Trobec, delavka, 39, Typhus. — Janez Bevo, delavec, 40 let, srčna hiba.

11. februarja. Neža Vehar, mizarjeva žena, 44 let, jetika. — Franca Suhadobnik, duinarca, 16 let, jetika.

Tuji.

12. februarja.

Pri **Maltcu**: Stein, Singer, Krenn, Braun, Kindel, Kräumann, R-guli, Fritsche, trgovci, z Dunaja. — L. Ambrosini, inženir, iz Reke.

Pri **Stonu**: Kaiser, Füssel, trgovca, z Dunaja. — Ig. Vierl, trgovec, s soprogo, s Češkega. — R. Englisch, trgovec, iz Tridenta.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Ferlan, posestnik, s Kranjskega. — Janer Kapler, posestnik, z Gorenje vasi.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
12.	7. u. zjut.	733.9	— 4.4	sl. svzp.	oblačno	19.40
	2. u. pop.	734.7	— 5.0	sl. jug	oblačno	dež
	9. u. zveč.	736.0	— 3.0	sl. svzp.	megla	

Oblačno in deževno, popoldne okoli štirih megla. Srednja temperatura —4.1°C., za 4.5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

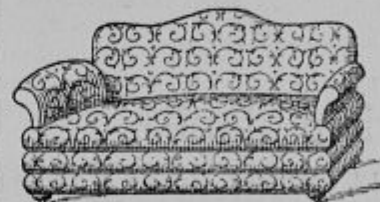
14. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 05 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	79 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 65 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	862 „ — „
Kreditne akcije	269 „ 90 „
London	126 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	100 „ 03 „
Cesarski cekini	5 „ 98 „
Nemške marke	62 „ 12 1/2 „

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

priporoča prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno **znižano ceno**, veljavno le januarja in februarja t. l.: Divane (glej podoba) po 26 in 27 gl. Stole po 8 in 9 gold. Modroce na peresih (Federmadratzen) po 10 gl. Zimnice po 22 gl. in višje. Molilni klečalniki in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih bary, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve v ploščevinastih pušicah** (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.